

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44 –URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#n4906>

3. Рішення Господарського суду Київської області № 911/1054/20 від 23.09.2020 р., – URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91747090>

4. Рішення Господарського суду м. Києва № 910/1344/21 від 01.06.2021 р., – URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95973748>

5. Беяневич О. А. Б44 Господарське договірне право України (теоретичні аспекти): Монографія. – Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.

Руснак Софія Василівна,

*студентка 3-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: *д.ю.н., професор, завідувач кафедри господарського права і процесу Подцерковний О. П.*

АСПЕКТИ З КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ ІРЛАНДІЇ, ЯКІ МОЖНА ДОЛУЧИТИ ПРИ ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОГО АРБІТРАЖУ УКРАЇНИ

Останні роки можемо спостерігати тенденцію бажання та намагання великої кількості країн до вдосконалення арбітражу й його законодавства загалом на «теренах» своїх юрисдикцій. Звичайно, адже це дає великий крок у майбутнє не лише арбітражу на місцевостях, а й загалом поштовх до розвитку юриспруденції всієї країни. У підтвердження таких тезисів можемо навіть навести норму Статуту ООН, а саме її 33 статтю, котра дуже влучно та доречно наголошує на тому, що у тому випадку, коли спір сторін може поставити під загрозу безпеку та мир у всьому Світі, такі сторони мають для початку спробувати вирішити його за допомогою посередництва, перемир'я, переговорів та Міжнародного Арбітражу.

Логічно, що поставити під загрозу цілісність та повноту проєкції сенсу таких визначних понять загрожує видозміненим сприйняттям таких речей у головах соціуму. А крах основоположних цінностей людства недопустимий! Тож, можемо безпомилково говорити про те, що Міжнародний Арбітраж це не аби який крок у майбутнє, майбутнє справедливості, вірності, честі та розвитку, адже рівень таких спорів просто вражаючий. Тому, розуміння важливості точної визна-

ченості з його основами реалізації та їх законного закріплення приходить саме.

В даній роботі хочемо певною мірою проаналізувати основи здійснення Міжнародного Комерційного Арбітражу Ірландії та визначити ті деякі аспекти, на яких варто було б зробити акцент в національному арбітражі України.

По-перше, варто сказати щодо законодавства, яким безпосередньо керується Ірландія при реалізації свого арбітражу. Дана країна пропонує знайоме застосовне право на основі Типового закону UNCITRAL 2006 року, проте, після внесених змін у 2010 Ірландія не знехтувала ними та внесла їх у своє законодавство, тому тепер це кваліфікується, як Типовий закон UNCITRAL 2010.

Для початку хочемо виокремити такий аспект, як приналежність справ. В даному випадку Ірландія окреслила невеликий перелік справ, які не розглядаються міжнародним арбітражем. І хоча ми в самому початку статті певною мірою говорили про багатогранність арбітражу в силу його масштабності маємо розуміти, що кожна складова юриспруденції має виконувати свої функції, але не кожна справа має таке велике значення міжнародного рівня аби передавати її до компетенції арбітражу. Наприклад, законодавство Ірландії виокремило наступні позиції:

- окремі трудові спори, щодо «умови найму чи винагороди будь-яких працівників, включно з особами, найнятими державними або місцевими органами влади, або підпорядкованими ними»;
- спори, щодо певних торгових суперечок, відповідно до Закону «Про трудові відносини»;
- спори, які проводить майновий арбітр, відповідно до Акту «Арбітраж та апеляція».

І зараз мова йде не про скорочення компетенції арбітражу, а лише про те, що «кожен має займатися своєю справою», і така пропозиція має місце виключно з міркувань економії часу арбітрам, котрі можуть витратити його на справу більш масштабну, яка безпосередньо буде відображати цілковито напрямки їх діяльності та на вдосконалення, і розширення особистого досвіду, щодо роботи з ними.

Другий аспект, який хотілося б згадати буде питання щодо самих арбітрів. Як ми знаємо існують відкриті та закриті списки арбітрів проблема використання яких постійно знаходиться на стадії обговорення та дискуту. Тут варто для початку зазначити, що Типовий закон

UNCITRAL 2010 року в інтерпретації Ірландії чітко вказує про склад арбітражного суду з одного арбітра за замовчуванням. Така позиція перш за все відображає давню практику Ірландії щодо використання одного арбітра, проте головна його перевага в ефективності та економності, як стверджує Ірландія. На нашу думку це дійсно спірний, проте від цього не менш цікавий аспект, який варто було б спробувати в якості пілотного проекту використати в веденні національного арбітражу.

Повертаючись до теми, щодо списків арбітрів, слід також вказати, що законодавство Ірландії прописує, що жодних формальних кваліфікацій до арбітрів не застосовується, окрім обмеження дискримінації за ознакою приналежності до певного громадянства. Тут важливо визначити, що на нашу думку присутній більш аспект фривольностей, який аж занадто ігнорує даний момент. Вважаємо, що в цьому питанні, саме щодо кваліфікації, більш відповідально відноситься Україна, адже арбітр все ж має відповідати основним вимогам, що й визначають головні засади його роботи. Але, все ж момент більшого права вибору хотілося б перейняти з практики цієї країни.

У поєднанні із своїми теперішніми здобутками це чудовий показник професійності, стабільності та готовності йти далі. Адже лише уявіть собі на який рівень може вийти національний арбітраж України, якщо буде демонструвати такі високі показники якості своєї роботи. Ми зможемо надавати таких висококваліфікованих спеціалістів у такому зручному та широко-профільному форматі. Це ж просто поєднання найкращих вимог арбітражу, які тільки можна витребувати з цієї сфери діяльності.

І останнє про що хотілося б поговорити – це межі компетенції арбітражу. На даному етапі розвитку юриспруденції відбувається низка реформ у площині різних напрямків нашого законодавства. Безпосередньо мова йде про господарський, цивільний та адміністративний процеси. Наприклад, питання виключної підвідомчості справ державним судам може обмежити компетенцію МКА при ТПП України. Це стосується тих випадків, під час яких мова може йти про оскарження рішення арбітражу, яке здійснюється за місцем його знаходження, тоді, якщо рішення буде іноземного комерційного арбітражу, то скасувати його в Україні буде просто неможливо.

В Ірландії ж в даному питанні більше простежується про арбітражність. Так, дійсно, арбітраж в деяких випадках пересікається і

являється підвідомчим Великому суду Ірландії, проте на компетенцію арбітражу це аж ніяк не впливає, площа його повноважень від цього не зменшується, так як це відбувається у нас. Зокрема, це простежується у нормах законодавства, що не корегуються так грубо як наші і представляє багато гарантій «комфортної» роботи для арбітрів.

У висновку, хотілося б сказати, що реалізація національного арбітражу України дійсно варта визнання, проте, вона не ідеальна до чого завжди треба намагатися йти. Більшість дуже серйозних та нагальних проблем виникають через реформи законодавства в масштабному його розумінні, у той час коли арбітраж, як окрема складова, діє достатньо збалансовано і суб'єктивно має переглянути лише окремі аспекти своєї діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Типовий закон UNCITRAL: URL: http://www.uncitral.org/clout/search.jsp?lng=ru&f=en%23cloutDocument.country-ref0_s%3AIreland
2. Статут ООН: Розділ VI Мирне Розв'язання Спорів, ст. 33. – С. 17. URL: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf
3. Урсатій А. Е. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: правове регулювання. *Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин* : збірник матеріалів Всеукр. наук. студент. інтернет-конференції (м. Одеса, 19 листоп. 2021 р.). Одеса : Гельветика, 2021. С. 394-396.
4. Вдосконалення міжнародного комерційного арбітражу в Україні як юрисдикційне сприяння зовнішньоекономічній діяльності. 2020.: URL: <https://coordynata.com.ua/vdoskonalenna-miznarodnogo-komercijnogo-arbitrazu-v-ukraini-ak-urisdikcijne-sprianna-zovnisnoeconomie-nij-dialnosti>

Саданова Юлія Олександрівна,

*студентка 4-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського права і процесу Гофман О. Р.

РЕЙДЕРСТВО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Аналізуючи статистику, з кожним роком, на жаль, кількість рейдерських атак має тенденцію збільшуватись. А повномасштабне